

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кафедра садово-паркового господарства та генетики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету

_____ Л.О. Омелянчик

« _____ » _____ 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСС 5.13 «Декоративне квітникарство»

Напрямок підготовки: 6.090103 «Лісове та садово-паркове господарство»
Факультет: біологічний

2017 – 2018 навчальний рік

Робоча програма «Декоративне квітникарство» для студентів за напрямом підготовки 6.090103 Лісове та садово-паркове господарство, 2017 р. - с.

Розробники: доц. Приступа І.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри садово-паркового господарства та генетики

Протокол від _____ 2017 року № _____
Завідувач кафедри _____ В.О Лях.

_____ 2017 року

Схвалено науково-методичною радою біологічного факультету

Протокол від _____ 2017 року № _____
Голова _____ В.В. Перетяцько.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 2,25	Галузь знань 0901 «Сільське господарство та лісівництво»	За вибором	
	Напрям підготовки 6.090103 «Лісове та садово-паркове господарство»		
Розділів – 2		Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		2-й	3-й
Загальна кількість годин - 81		Семестр	
		3 -й	5 -й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 7	бакалавр	Лекції	
		10 год.	6 год.
		Практичні	
		8 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		33 год.	36 год.
		Індивідуальні завдання:	
30 год.	35 год.		
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Декоративне квітникарство» дати уявлення про різноманіття, агротехніку вирощування декоративних квіткових рослин відкритого та закритого ґрунту; типи квітників, особливості їх проектування та догляду за ними; принципи композиції.

Завдання курсу: сформувати у студентів загальні уявлення про квітникарство, властивості та заготівлю садових ґрунтів, вирощування квіткових рослин у відкритому та закритому ґрунті, сучасний асортимент квіткових рослин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- історію розвитку квітникарства;
- морфологічні особливості декоративно-квіткових рослин;
- догляд за квітковими рослинами;
- особливості вирощування квіткових рослин у відкритому ґрунті;
- особливості вирощування квіткових рослин у закритому ґрунті;
- насінневе та вегетативне розмноження декоративних квіткових рослин;

- характеристику садових ґрунтів та їх заготівлю;
- агротехніку вирощування деяких декоративних культур;
- типи квітників;
- принципи композиції.

вміти:

- вирощувати квіткові культури на певних ґрунтах;
- розмножувати декоративні квіткові рослини;
- проводити вигонку цибулинних та бульбоцибулинних рослин;
- використовувати агротехнічні прийоми при вирощуванні декоративних квіткових рослин;
- проектувати квітники різних типів.

1. Програма навчальної дисципліни

Атестація I. Квітникарство закритого ґрунту.

Тема 1. Історія розвитку квітникарства.

Тема 2. закритому ґрунті Виробничі площі для вирощування квіткових культур.

Тема 3. Способи розмноження квіткових рослин.

Тема 4. Основні агротехнічні заходи. Вирощування рослин на гідропоніці.

Атестація II. Квітникарство відкритого ґрунту.

Тема 5. Сучасний асортимент декоративних квіткових рослин відкритого ґрунту.

Тема 6. Екологічні умови рослин відкритого ґрунту.

Тема 7. Типи квітників.

Тема 8. Проектування квітників.

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6
Атестація I. Квітникарство закритого ґрунту.					
Тема 1. Історія розвитку квітникарства.	7	2	2		3
Тема 2. закритому ґрунтіВиробничі площі для вирощування квіткових культур.	7	2	2		3
Тема 3. Способи розмноження квіткових рослин	7	2	2		3
Тема 4. Основні агротехнічні заходи. Вирощування рослин на гідропоніці.	7	2	2		3
Разом за атестацію 1	28	8	8		12
Атестація II. Квітникарство відкритого ґрунту.					
Тема 5. Сучасний асортимент декоративних квіткових рослин відкритого ґрунту.	7	2	2		3
Тема 6. Екологічні умови рослин відкритого ґрунту.	7	2	2		3
Тема 7. Типи квітників.	7	2	2		3
Тема 8. Проектування квітників.	9	2	4		3
Разом за атестацію 2	30	8	10		12
<i>ІНДЗ</i>	23		-	23	-
<i>Усього годин</i>	81	16	18	23	24

3. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку квітникарства.	2
2	закритому ґрунтіВиробничі площі для вирощування квіткових культур.	2
3	Способи розмноження квіткових рослин	2
4	Основні агротехнічні заходи. Вирощування рослин на гідропоніці.	2
5	Сучасний асортимент декоративних квіткових рослин відкритого ґрунту.	2
6	Екологічні умови рослин відкритого ґрунту.	2
7	Типи квітників.	2
8	Проектування квітників.	2
	Всього	16

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку квітникарства.	2
2	закритому ґрунтіВиробничі площі для вирощування квіткових культур.	2
3	Способи розмноження квіткових рослин	2
4	Основні агротехнічні заходи. Вирощування рослин на гідропоніці.	2
5	Сучасний асортимент декоративних квіткових рослин відкритого ґрунту.	2
6	Екологічні умови рослин відкритого ґрунту.	2
7	Типи квітників.	2
8	Проектування квітників.	4
	Всього	18

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Організація квітникарського господарства	3
2	Тема 2. Екологічні умови рослин відкритого ґрунту	3
3	Тема 3. Способи розмноження квіткових рослин	3
4	Тема 4. Догляд за квітковими рослинами	3
5	Тема 5. Декоративні рослини відкритого ґрунту	3
6	Тема 6. Багаторічники	3
7	Тема 7. Промислові декоративні культури закритого ґрунту	3
8	Тема 8. Горщикові сезонноквітучі культури	3

8. Індивідуальні завдання

1. Оранжереї: розводові, вигонкові, культиваційні. Конструкція оранжереї.
2. Вирощування троянд у відкритому ґрунті.
3. Цибулинні рослини – нарциси, тюльпани, лілії.
4. Бульбоцибулинні культури – гладіолуси.
5. Ґрунтові сезонноквітучі рослини: гвоздика, хризантема, цикламен, цинерарія.
6. Вирощування троянд у закритому ґрунті.
7. Вирощування глоксинії.
8. Вирощування амарилісів, бегонії бульбової, кал, пеларгонії, примули, фуксії, цикламенів.
9. Розробити асортимент рослин для створення газонів та клумб у парках та на вулицях міста, яке не відчуває великого промислового впливу.
10. Розробити асортимент рослин для озеленення парків та бульварів промислового міста.
11. Підібрати асортимент рослин для озеленення територій промислових підприємств.

9. Методи навчання

Для вивчення дисципліни «Декоративне квітникарство» виконуються наступні методи навчання:

1. Пояснювально-ілюстративний метод:
  - студенти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури;
  - студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.
  - даний метод знаходить широке застосування у вузі для передачі великого масиву інформації.
  - інформаційно-рецептивний метод сам по собі не формує в студента умінь і навичок використання отриманих знань і не гарантує їх свідомого й міцного запам'ятовування.
2. Виконання лабораторних робіт.
3. Словесні: джерелом знання є усне або друковане слово (розповідь, бесіда, інструктаж та ін.)
4. Наочні методи: джерелом знань є спостережувані предмети, явища, наочні приклади (ілюстрування, показ).
5. Перегляд наукових фільмів.
6. Написання рефератів.

10. Методи контролю

Для перевірки знань використовуються наступні методи контролю: методи усного контролю, методи письмового контролю, тестові завдання, залік.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль знань			Залік	Сума
Контрольний модуль 1	Контрольний модуль 2	Індивідуальне завдання	20	100
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	20		
30	30			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Оцінювання знань студентів під час поточного контролю та іспиту відбувається на підставі наступних критеріїв:

1. Правильність відповідей (правильне, чітке, достатньо глибоке викладення теоретичних понять).

2. Ступінь усвідомлення програмного матеріалу і самостійність міркувань.

3.Новизна навчальної інформації; рівень використання наукових (теоретичних знань).

4.Вміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями у повсякденному житті.

Відповідь студентів оцінюється і за формою, тобто з точки зору логічності, чіткості, виразності викладу навчальної літератури.

Виходячи з розглянутих положень, критерії оцінки такі:

“Відмінно” виставляється студенту тоді, коли його відповідь бездоганна за змістом, формою, обсягом. Це означає, що студент в повній мірі за програмою засвоїв увесь навчальний матеріал, викладений в підручниках та інших джерелах і на практичних, семінарських заняттях, заліку дає бездоганні і глибокі відповіді на поставлені запитання, а також при тестуванні показує знання не лише основної, а й додаткової літератури, першоджерел, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних, галузевих дисциплін, вміє пов'язати вивчений матеріал з реальною дійсністю і доцільно використовує його для аналізу практичних завдань.

“Добре” передбачає також високого рівня знань, навичок і вмінь. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності, або пропуски в неосновних питаннях. Можливе слабке знання додаткової літератури, недостатня чіткість в визначенні понять.

“Задовільно” передбачає наявність знань лише основної літератури, студент відповідає по суті питання, і в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна, неглибока, містить неточності, дає недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність викладу матеріалу, відчуває труднощі, застосовуючи знання при рішенні практичних завдань.

“Не задовільно” ставиться, коли студент не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті, робить велику кількість помилок в усній відповіді.

Іспит проводиться під час сесії.

Студенти, які пропустили заняття, не опрацювали теми самостійної роботи або мають незадовільні оцінки, допускаються до складання іспиту лише після ліквідації цих недоліків.

Об'єктом рейтингового оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого перевіряється під час контролю. Критерії комплексного оцінювання повинні доводитися до студентів на початку викладання навчальної дисципліни. Максимально можлива бальна оцінка, яку може набрати студент за всі модулі дисципліни, дорівнює 100 балам.

Система бальних оцінок теоретичних знань та опанування практичних навичок:

6-бальна шкала оцінювання знань:

5 балів передбачає високий рівень знань і навичок. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, студент доцільно використовує вивчений матеріал при наведенні прикладів. Студент показує знання додаткової літератури.

4 бали передбачає досить високий рівень знань і навичок. При цьому відповідь логічна, містить деякі неточності при формулюванні узагальнень, наведенні прикладів. Слабке знання додаткової літератури.

3 бали передбачає наявність знань лише основної літератури, студент відповідає по суті питання, і в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності, студент порушує послідовність викладення матеріалу, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

2 бали передбачає неповні знання студентом основної літератури, студент лише в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна і неглибока. Студент дає недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність викладення матеріалу, відчуває труднощі при наведенні прикладів.

1 бал ставиться, коли студент не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при формулюванні та висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті, робить велику кількість помилок у відповіді.

0 балів ставиться, коли студент не розкрив поставлені питання, не засвоїв матеріал в обсязі, достатньому для подальшого навчання. Отримана оцінка подвоюється.

Наприкінці вивчення модулю кожен студент виконує завдання підсумкового модульного контролю, за результати виконання одержує бальну оцінку (максимум 20 балів), яка заноситься до системи рейтингу.

В підсумкову модульну контрольну роботу входять теоретичні питання різного рівня складності, які оцінюються за 8-, 6- та 4- бальною шкалою, та тестові завдання.

Для виконання індивідуального завдання студент повинен узгодити номер власного варіанту з викладачем. Результати виконання індивідуального завдання також заносяться до системи рейтингу (максимально 20 балів) та оцінюються згідно наступних критеріїв:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо);
- захист виконаного індивідуального завдання.

Результат виконання і захисту студентом кожної індивідуального завдання оцінюється за такою шкалою:

- 16-20 балів: робота виконана згідно всіх вимог;

- 11-15 балів: наявні незначні помилки в оформленні;
- 6-10 балів: не дуже вірно сформульовані висновки, питання розкрито неповністю;

- 0-5 балів: неповне розкриття питання, відсутність висновків тощо.

Підсумковий модульний (семестровий) контроль у формі підсумкової семестрової контрольної роботи.

Семестрова контрольна робота складається з трьох типів завдань: теоретичного, практичного та тестового.

Результат виконання семестрової контрольної роботи оцінюється за вищенаведеними шкалами.

12. Методичне забезпечення

1. Лекції на електронних носіях.
2. Наочність: наукові фільми, роздавальний матеріал для лабораторних робіт.
3. Методичні розробки до лабораторних робіт.
4. Презентації до лекцій.

13. Рекомендована література

Основна

1. Юскевич Н.Н., Краснова Т.Н., Висянцева Л.В. Промышленное цветоводство России. – М.: Росагропромиздат, 1999. – 302 с.
2. Бессонова В.П. Растения квітників: довідник / В.П. Бессонова. – Дніпропетровськ: Вид-во «Свідлер А.Л.», 2010. – 176 с.
3. Матвеев В.В., Зайкина Е.Ф. Цветоводство с основами селекции и семеноводства. – М.: Колос, 1993. – 316 с.
4. Висянцева Л.В., Соколова Т.А. Промышленное цветоводство. – М.: Агропромиздат, 1991. – 368 с.
5. Хессайон Д.Г. Всё о клумбовых растениях. – М.: Кладезь-Букс, 2007. – 140 с.
6. Комнатное цветоводство. Иллюстрированная энциклопедия комнатных растений / Пер. с фр. И. Крупичевой. – М.: Изд-во Эксмо, 2004. – 400 с.

Додаткова

1. Дьяченко А.Д. Луковичные цветочно-декоративные растения открытого грунта. - К.: Наук. думка, 1990. – 153с.
2. Христо А.А. и др.. Сад, огород, цветник: советы садоводам. – Новосибирск: Западно-Сибирское книжное узд-во, 1978. 0 256 с.
3. Беляевская Е.К. Луковичные и клубневые растения. – М.: Мир книги, 2007. – 240 с.
4. Баканова В.В. Цветочно-декоративные многолетники открытого грунта. – К.: Наук. думка, 1994. – с.
5. Чувилова А.А., Потапов С.П., Коваль А.А., Черных Т.Г. Учебная книга цветовода. – М.: Колос, 1980. - с.

6. Ткачук О.А., Ткачук О.О. Троянди. – К.: Вища школа, 1993. – 207 с.
7. Мантрова Е.З. Особенности питания и удобрения декоративных культур. – М.: МГУ, 1973. – 232 с.
8. Адрианов В.Н. Хризантемы. – М.: Агропромиздат, 1990 – 110 с.
9. Радионенко Г.И. Ирисы. – Л.: Агропромиздат, 1988. – 95 с.
10. Булатов В.А. Гвоздика ремонтантная. – Л.: Агропромиздат, 1987 – 96 с.
11. Ирисы. // "Квіти України." – К., 2005. – 41 с.
12. Біліневич Я., Тимченко О. Гладіолуси. „Квіти України”. - 2006. – 61 с.
13. Клименко З. К. Розы. – М.: ЗАО «Фитон», 2001. – 147 с
14. Горобець В.Ф. Хризантемы відкритого ґрунту. – К.: «Квіти України» №6, 2003. – 42 с.
15. Дельфініум (під ред. М.І. Халимоненко. – К.: КП „Дім,сад, город”, 2005. – 52 с.
16. Белякова А. Луковичные цветы – М.: Изд-во «Эксмо», 2012. – 32 с.

14. Інформаційні ресурси

1. . <http://library.znu.edu.ua/> - сайт Наукової бібліотеки ЗНУ
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> - сайт Національної бібліотеки Вернадського